

tato skutková podstata dána. Uváží-li se situace, za níž slova byla pronesena, že byla totiž odpovědí na poznámku poštovního správce, že jednání obžalovaných jest protizákonné, znamenala objektivně názor obžalovaných, že jejich jednání jest podle jejich předsvědčení správné. Výroky tyto nebyly tedy proneseny formou, způsobitou působiti na cizí názory a cizí smýšlení, jak to předpokládá § 65 lit. a) tr. zák., používaje slov »vyzývati, podněcovati a svésti hleděti«. Totéž dlužno po stránce objektivní říci i o výroku obžalovaného Františka R-a, »že vláda Černého je patrně sesazena a že byla nastolena vláda proletariátu«. Zde ještě zřejměji použitím slova »patrně« vychází na jevo, že šlo o pouhé sdělení skutečností, nikoliv o výrok způsobilý působiti na cizí názory nebo cizí smýšlení. Objektivně jsou však veškeré výroky nepravdivé a znepokojující veřejnou bezpečnost, ježto se vyslovují o změně právního řádu, pokud se týče státní formy a vlády, a otrásají takto důvěrou v trvání dosavadního právního řádu ve státě, ohlašujíce změnu, od které se zachování klidu ve státě neočekává. Také není pochyby, že obžalovaní R. a G. neměli důvodů, by je pokládali za pravdivé, neboť kromě jejich vlastního, vyložené protizákonného jednání, jehož si byli vědomi, mluvilo vše pro opak obsahu jejich slov. Ježto dále výroky ty byly učiněny podle zjištění soudu nalézacího veřejně a před více lidmi a byla tu tedy možnost, aby se za poměrů v H. právě nastavších, kdy neustále bylo venku mnoho lidí pohromadě, rychle rozšířily, jest v jejich jednání obsažena skutková podstata přestupku podle § 308 tr. zák. V tomto bodě bylo proto jejich zmateční stížnosti vyhověno a zrušen výrok o vině zločinem podle § 65 lit. a), pokud se týče b) tr. zák. a oba dva obžalovaní uznáni vinnými pouze označeným přestupkem.

Čís. 439.

Rozhraničení zločinu loupeže a vydírání záleží v tom, zda měl pachatel úmysl, by se cizí věci násilím nebo výhrůžkou ihned a bezprostředně zmocnil čili nic.

Stačí, je-li skutek obžalovanému za vinu kladený ve hlavní otázce individualisován; specialisace jeho není třeba.

Není vadou, zakládající zmatečnost, byly-li do otázky pojaty skutky, jichž spoluobžalovaný sice sám nepředsevzal, za něž však dle zásad o spolupachatelství jest spoluzodpovědným.

(Rozh. ze dne 9. května 1921, Kr I 340/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v České Lípě ze dne 10. března 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupeže dle §§ 190, 192, 194 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje především zmateční důvod § 344 čís. 5 tr. ř., poněvadž nebylo vyhověno obhájcovu návrhu, by dána byla porotcům eventuální otázka na zločin vydírání. Jelikož v tomto případě jde bez

ohledu na to, zda učiněn byl zvláštní návrh obhájcův čili nic, vlastně o otázku porušení předpisu § 318—323 tr. ř. o kladení otázek, jež opodstatňovala by zvláštní důvod zmatečnosti čís. 6 § 344 tr. ř., je na snadě, že všeobecného důvodu § 344 čís. 5 tr. ř. neprávem jest se dovoláváno, že spíše zkoumati sluší věc výhradně s hlediska zvláštního důvodu zmatečnosti čís. 6 § 344 tr. ř. Ani tohoto zmatku zde však není. Podmínky povinnosti soudu, dáti porotcům otázku eventuální, upraveny jsou §em 320 tr. ř. v ten smysl, že otázku takovou dáti jest tehda, byly-li tvrzeny skutečnosti, kryjící skutkovou podstatu jiného trestného činu. Toho však zde ohledně zločinu vydírání zřejmě nebylo. Tak, jak obžaloba na základě svého pojetí výsledků předběžného řízení skutkovou podstatu konstruovala, nemůže býti pochyby, a sama zmateční stížnost nevyslovuje pochybnosti o tom, že může jednati se jen o zločin loupeže. Obhajoba všech obžalovaných nesla se však při porotním přelíčení jen ve směru společné úmluvy, by František H. byl sbit, což by opodstatňovalo po případě skutkovou podstatu přestupku proti tělesné bezpečnosti neb urážky na cti. Obhajoba, pokud se týče též zmateční stížnosti odvozuje eventualitu pouhého zločinu vydírání ze skutečnosti, že spoluobžalovaný Jindřich K., za jehož provedení činu obžaloba činí na základě předchozí úmluvy a spolučinnosti zodpovědnými všechny obžalované jako spolupachatele, tašku s penězi H-ovi ani násilím nevytrhl ani nějakou výhrůžkou vydání její nevynutil, nýbrž, že ji jen od H-a převzal, když mu ji tento se slovy: »Však já vím, co ode mne chcete, vy chcete peníze« sám vydal. Než okolnost, že František H., by předešel dalšímu násilí, sám tašku s penězi útočníku vydal, nemůže posunouti skutek útočníkův s hlediska loupeže pod hledisko vydírání. Neboť nikoli v tom, že útočník neměl potřeby, by věc samu přímo násilně odejmul, nýbrž v úmyslu, by se cizí věci násilím nebo vyhrůžkou ihned a bezprostředně zmocnil, spočívá hlavní rozlišující moment loupeže vůči vydírání. Jen tehdy, kdyby pachatelovi šlo o to, by násilím nebo výhrůžkou vyvolal v odpůrci vůli, by nějakým konáním, nezáležejícím v okamžitém vydání věci, již bezprostředně zmocniti se pachatel nezamýšlel, hrozícímu jemu zlu předešel, mohlo by přijíti pouhé vydírání v úvahu. Takové jednání však ze žádné strany nebylo vůbec naznačeno, nadtož přímo tvrzeno a nebylo zde tudíž podmínek § 320 tr. ř., jenž též nepoložením otázky eventuální nemohl proto býti porušen.

S hlediska § 344 č. 6 tr. ř. shledává dále zmateční stížnost zmatek pro porušení předpisů § 318 tr. ř. v úpravě hlavní otázky ohledně stěžovatele, jež zní na přímé použití násilí stěžovatele proti Františku H-ovi, kdežto ve skutečnosti prý stěžovatelova činnost záležela jen v přípravě provedení umluvené prý loupeže, která mohla by nanejvýše opodstatniti spoluvinu na loupeži v I. hlavní otázce vylíčené. Především není správným názor stížnosti, jakoby § 318 tr. ř. vyžadoval specialisování skutku obžalovanému za vinu kladeného, naopak § 318 tr. ř. vyžaduje toliko individualisaci, t. j. pojetí oněch zvláštních okolností činu dle místa, času, předmětu a pod. toliko potud, pokud toho k určitému poznačení činu jest zapotřebí. Tomu požadavku však znění otázky plně vyhovuje. Obžaloba proti Josefu K-ovi a soudruhům zněla, shrnuvši společnou činnost všech v jeden odstavec, ohledně každého na spolupacha-

telství zločinu loupeže, stojíc na správném stanovisku, že za výsledek společné, na vzájemné úmluvě spočívající a vzájemně se doplňující činnosti za týmž společným cílem, zodpovídá jest stejně každému ze spolupachatelů, ať již jeho individuální spolučinnost byla dále neb méně daleko sahající. Této obžalobě přizpůsobeny jsou, jak předpokládá to § 318 tr. ř. hlavní otázky ohledně každého z obžalovaných. Ovšem tím, že společná obžaloba rozdělena byla přímo mechanicky za účelem kladení otázek na jednotlivé spolupachatele, stalo se, že do ní ohledně jednotlivých obžalovaných dostala se též činnost, která sice právě tím neb oním z nich nebyla provedena, však každým spolupachatelem musí býti stejně trestně zodpovídána. Vadě té bylo by se dalo při opatrnější a méně doslovně o znění společné obžaloby se opírající úpravě otázek vyhnouti. Než, že se tak nestalo, a že porotcové následkem toho přisvědčili zdánlivě ku činnosti jednotlivých obžalovaných, jež právě jimi ve skutečnosti předsevzata nebyla, nečiní rozsudek dle § 344 čís. 6 tr. ř. zmatečným. Otázky znějí, je-li ten který obžalovaný v uvedeném směru vinen, což znamená, je-li za uvedenou činnost trestně zodpovědným, k čemuž bez odchylky od skutečnosti mohlo býti porotci přisvědčeno, uváží-li se právě rozsah shora vylíčené trestní zodpovědnosti spolupachatelů. Ostatně tímto zdánlivě od výsledků hlavního přelíčení se odchylojícím zněním otázek mohl se cítiti ohroženým a stíženým jen veřejný obžalobce pro možnost, že by porotcové, lpějíce na doslovu otázky, byli se viděli pohnuti, zodpověděti ji záporně. Žádným způsobem nejde o vadu otázky, již by obžalovaným mohlo se býti proti kladnému výroku porotců dovoláno.

Čís. 440.

Předmětem přestupku koupě podezřelé věci (§ 477 tr. zák.) může býti pouze věc, jež vzbuzuje podezření, že pochází přímo z krádeže anebo vůbec z trestného činu proti bezpečnosti majetku, nikoliv však věc, jež snad pochází z jinakého trestného činu.

(Rozh. ze dne 10. května 1921, Kr II 33/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Uh. Hradišti ze dne 26. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem § 477 tr. zák., rozsudek v odpor vzatý zrušil a vrátil věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudek odůvodňuje odsuzující výrok zjištěním, že svršky, stěžovatelem od Boženy S-ové koupené, musely mu býti při nejmenším podezřelými, když ne že pocházejí přímo z krádeže, tedy alespoň ohledně původu, bylo-li totiž kůže poctivým způsobem nabyto, zejména když byl obchod s kůžemi vázán a v době, kdy kůže za účelem docílení vyšších cen byla poschovávána.